

Төслийн нэр: “Үлгэр, зургаар хэл яриа, уран сэтгэмжээ хөгжүүлэх нь”

Хэсэг I: Төсөл санаачлагчийн мэдээлэл

Аймаг/хот: Увс

Сум/дүүрэг: Тэс

Сургууль, СЭЭБХ-ны хаяг: Тэс сумын 1 дүгээр сургуулийн СЭЭБХ

Зохицуулагчийн овог, нэр: Ж.Агиймаа

Хэсэг IIa. Нөхцөл байдлын шинжилгээ

Дотоод хүчин зүйлс	
<p>Давуу тал</p> <ul style="list-style-type: none">• Дотуур байранд олон суралцагч амьдараг хамтран ажиллах боломжтой.• Боловсролын чанарын шинэчлэл төслийн хүрээнд ангийн номын санд ихэнх нь үлгэрийн ном захиалсан.• Бүтээлч уншлагын цаг гаргаж, ном унших аймгийн зорилттой холбоотой• Зургийн дугуйлангийн ярих, бичих, унших чадвар сайн байсан	<p>Сул тал</p> <ul style="list-style-type: none">• 1-5-р 61% буюу 248 сурагч дотуур байранд амьдардаг. Эдгээр сурагчдын ихэнх нь ангийн дунджаас доогуур түвшинд хамаарагддаг. Дотуур байранд нэг өрөөнд олуулаа амьдардгаас хичээл хийх нөхцөл бололцоо муу. Эцэг эх нь хичээлийн хэрэглэгдэхүүнээр хүрэлцээтэй хангаж өгдөггүй.• Бага ангийн 18 бүлгийн анги удирдсан багш нартай хамтарч үлгэр ярих чадварт нь дүн шинжилгээ хийж үзэхэд :• Үлгэрийг сонсоод ярих -18%• Өөрөө уншаад ярих -15%• Үйл явдлын зургийг хараад ярих – 35%• Ярих яадвар учир дутагдалтай 32% <p>байсан тул зурах чадварыг нь илүү хөгжүүлж, өөрийнх нь зурсан үлгэрийн зургийг харуулж яриулах нь илүү ахиц гарах юм байна гэдгийг дүгнэж үзлээ.</p>
Гадаад хүчин зүйлс	
<p>Боломж</p> <ol style="list-style-type: none">1. Бага ангийн сургалтын чанарыг ахиулахын тулд төсөл хөтөлбөрт хамрагдах2. Сургалтыг ахиулахын тулд бие биетэйгээ хамтарч төлөвлөгөө зохиож ажиллах,бусад сургуулиас туршлага судлах3. Зөвхөн сайн сурагчдын дунд ажил явуулах биш, хүүхэд бүрт ахиц гаргах4. Эцэг эх, дотуур байрны багш, ажилчидтай хамтарч ажиллах	<p>Эрсдэл</p> <ol style="list-style-type: none">1. Эцэг эхийн оролцоо маш сул2. Сургалтын орчин шаардлага хангахгүй, хичээлийн хэрэглэгдэхүүн дутмаг байдаг3. Сурах бичгийн хангамж хүрэлцээ муу4. Сурагчид уншсан зүйлээ хурдан мартдаг учраас үлгэр,зургаар хослуулан ярих, бичих чадварыг хөгжүүлэх нь илүү үр дүнтэй.

Хэсэг IIб. Төслийн зорилго, хамрах хүрээ

Зорилго	Бага ангийн сурагчдын унших, бичих, ярих, сонсох чадварыг үлгэр болон зургийн аргыг хослуулан бүтээлчээр хөгжүүлнэ.
Хамрагдах хүний тоо	Бага ангийн 18 багш, 416 суралцагч, эцэг эх
Хүлээгдэж буй үр дүн	<ul style="list-style-type: none"> • I-анги: 4 үлгэр (үлгэрийн гол баатрыг зургийг харж ярих, бичих, бусдыг сонсох чадвартай болсон байна) • II анги: 4 үлгэр (үлгэрээс ойлгосноо өөрийн үгээр ярих, бичих, бусдыг сонсох чадвартай болсон байна) • III анги: 6 үлгэр (үлгэрийн үйл явдлыг зурсан зургандаа тулгуурлан таамаглан ярих чадвартай болсон байна) • IV анги: 8 үлгэр (үлгэрийг үйл явдлын дарааллаар ярьж, бичих, бусдыг сонсох чадвартай болсон байна) • V анги: 8 үлгэр (өдрийн тэмдэглэлийг алдаагүй бичих, үлгэрээс төрсөн сэтгэгдлээ бичих, үлгэр зохион бичих чадвартай болсон байна)

Хэсэг III. Төслийг хэрэгжүүлэх зохион байгуулалт ба ажлын төлөвлөгөө

№	Үйл ажиллагаа	Хариуцах эзэн	Хугацаа	Хүрэх үр дүн
1.	Төслийн нээлт	СЭЭБХ	9-р сар	Сумын удирдлагууд, эцэг эхчүүдийг урьж оролцуулж, төслийн талаар мэдээлэл өгөх
2.	<ul style="list-style-type: none"> • МУ-ын зөвлөх багш С.Янжиндуламыг төслийн арга зүйн зөвлөхөөр авах • С.Янжиндулам багшаар үзүүлэх хичээл заалгах • Багш нар С.Янжиндулам багштай хамтран хичээл зааж, турших 	СЭЭБХ БАЗАН	9-р сар	Бүх багш судлагдахууныг үлгэрээр сэдэлжүүлж, хичээлийг үр дүнтэй, сонирхолтой байдлаар явуулах аргад суралцана.
3.	Бүтээлчээр ном унших арга зүйг эцэг эхчүүдэд заах	СЭЭБХ, С.Янжинду лам багш	10-р сар	<ul style="list-style-type: none"> • СЭЭБХ хамтран эцэг эхчүүдэд төслийн талаар ойлголтыг өгнө. • Үлгэр, номыг хэрхэн яаж унших, хүүхэдтэй хэрхэн ажиллах арга зүйг заана. • Анги бүрээс үлгэрч эцэг эхийг шалгаруулж 18 үлгэрч эцэг эхээр үлгэр цээжлүүлж, ярих чадвартай болгож бэлтгэгдэнэ.
4.	Багш бүр үлгэрээр сэдэлжүүлж хичээл заах	Арга зүйн баг	10-11-р сар	Сэдэлжүүлэх арга зүйгээс суралцсаны дараа багш бүр үлгэрээр сэдэлжүүлж нээлттэй хичээл зааж, хэлэлцүүлэг явуулна. Эцэг эхчүүдийг урьж оролцуулна.
5.	Анги бүр “Хөдөлгөөнт үлгэр”-ийн сан бүрдүүлэх	АУБ нар	11-12-р сар	<ul style="list-style-type: none"> • 1-2-р ангид өөрөө болон эцэг эхтэй хамтран зурсан зургаараа үлгэр ярих \японы цаасан үлгэрийн санааг турших \

				<ul style="list-style-type: none"> • 3-5-р ангид хөдөлгөөнт үлгэрийн сан бүрдүүлэх Үүнд: Проектор, дэлгэц ашиглан үлгэрийг хөдөлгөөнтэй байдлаар явуулж, хүүхэд хөдөлгөөнт зургийг ашиглан үлгэрээ ярина. • сурагчдаар дамжуулж эцэг эх үлгэр явуулж цээжлүүлэх хүүхэдтэй нь хамтран яриулах
6.	Дотуур байр уншлагын болон үлгэрийн цагтай болох	СЭЭБХ Байрны багш	10-р сар	<ul style="list-style-type: none"> • үлгэр уншиж ярих, бичих, зургаар илэрхийлэх • үлгэр анхааралтай сонсох, сонсоод ойлгосноо ярих бичих, зургаар илэрхийлэх • ах эгч, байрны багштай хамтран байранд “Үлгэрч хүүхэд” дугуйлан хичээллүүлэх
7.	Үлгэрийн цаг	АУБ, СЭЭБХ	10-р сараас эхлэн 7 хоног бүр 1 цаг	<ul style="list-style-type: none"> • Видео хэлбэрээр үлгэр сонсгож ярилцана. • Анги Бүр 7 хоногт 1 цагийг үлгэрийн цаг болгон ашиглана. • Эцэг эхчүүд хүүхэдтэйгээ хамтран ажиллах, хичээлд суух
8.	Зургийн дугуйлан хичээллүүлэх	Б.Төрболд АУБ нар	10-р сараас	<ul style="list-style-type: none"> • Сонссон үлгэрээ зургаар илэрхийлж, ярьж, бичиж сурна. • Эцэг эхчүүд хүүхдэдээ тусалж, хамтрах • Зурсан зургаараа үлгэр зохион ярьж, бичиж сурна. • Мэргэжлийн багшаар заалган зурах аргад суралцана.
9.	Уншсан ном, эхийн утга агуулгаар зураг зурах	АУБ нар	11-р сараас	<ul style="list-style-type: none"> • I анги – Гол баатрыг зургаар илэрхийлэх • II анги – үлгэрээс өөрийн ойлгосноо зурах • III анги- үлгэрийн үйл явдлыг гүйцээн зурах • IV анги-үлгэрийг үйл явдлын дарааллаар зурах • V анги-үлгэрийг цуврал зургаар илэрхийлж комикс ном бүтээх
10.	Мэдлэг шалгах хуудас арга зүйг боловсруулж ажиллах	АУБ нар	12-р сар	Анги тус бүрээр мэдлэг шалгах хуудас, болон арга зүй боловсруулан төслийн ахицыг үнэлнэ.
11.	Зурсан зургаар тайлбарлан ярих, бичих, сонсох чадварыг хөгжүүлэх	АУБ нар	2020.1-р сар	<ul style="list-style-type: none"> • I анги – үлгэрийн гол баатрыг зургийг харж ярих, бичих, бусдыг сонсох • II анги - үлгэрээс ойлгосноо өөрийн үгээр ярих, бичих, бусдыг сонсох • III анги- үлгэрийн үйл явдлыг зурсан зургандаа тулгуурлан таамаглан ярих • IV анги- үлгэрийг үйл явдлын дарааллаар ярьж, бичих, бусдыг сонсох

				<ul style="list-style-type: none"> • V анги-үлгэрээс ойлгосноо ярьж, бичиж, комикс ном бүтээх, бусдыг сонсох
12.	“Хавар” гар зургийн үзэсгэлэн гаргах	СЭЭБХ	2-р сар	<ul style="list-style-type: none"> • зурсан зургаа тайлбарлан ярих, бичих, бүтээлээрээ үзэсгэлэн гаргах • сумын удирдлага болон эцэг эх, багш нарыг оролцуулах
13.	Уншсан үлгэрийн тэмдэглэл, өдрийн тэмдэглэл, аяллын тэмдэглэл хөтлөх	АУБ нар	3-р сар	<p>I анги – үлгэрийн нэр, баатруудыг зургаар болон бичгээр илэрхийлэх</p> <p>II анги –үлгэрийн баатруудад зориулж талархал, мэндчилгээ бичих</p> <p>III анги- үлгэрийн баатруудад зориулж захидал бичих</p> <p>IV анги- үлгэрийн баатарт зориулж урилга, уриалга бичих, амнө нь аялсан аялалын талаараа тэмдэглэл бичих</p> <p>V анги- өдрийн тэмдэглэлийг алдаагүй бичих , үлгэрээс төрсөн сэтгэгдлээ бичих, үлгэр зохион бичих</p>
14.	“Үлгэрийн амилсан нь” өдөрлөг баатрууд	АУБ нар СЭЭБХ	4-р сар	<p>Анги бүрийн эцэг эхчүүд, сурагчид үлгэрээр дүрийн тоглолт хийх</p> <p>Хувцас болон багийг гарын доорх материалаар урлах</p> <p>- -эцэг эх, хүүхдийн дунд уншсан үлгэрээс нь тэмцээн явуулна.</p> <p>- үлгэрээр том ном бүтээх</p>
15.	“Бяцхан зохиолчид” бүтээлийн үзэсгэлэн гаргаж төслийн тайлан тавих	СЭЭБХ АУБ нар	4-р сар	<p>I анги- оньсого, зүйр цэцэн үг, ертөнцийн гурав цэвэр сайхан алдаагүй хуулан хуулан бичих, чээжилснээ унших, зургаар илэрхийлэх</p> <p>II анги- оньсого, зүйр цэцэн үг, ертөнцийн гурав цэвэр сайхан алдаагүй хуулан хуулан бичих, чээжилснээ унших, зургаар илэрхийлэх</p> <p>III анги- шүлэг, оньсого, зүйр үг,дуурайн зохиох</p> <p>IV анги-үлгэр, эхий үргэлжүүлэн таамаглан зохион бичих, зургаар илэрхийлэх</p> <p>V анги- үлгэр шүлэг, эх зохион бичих, ярих, ном бүтээх</p> <p>Бүтээлчээр уншиж ойлгосон зүйлээ ярих, бичих, сонсох, зургаар илэрхийлж чадвараа тайлагнана.</p>

Хэсэг IV Зардлын задаргаа

Төслийн зардал		Хэмжих нэгж	Тоо	Нэг бүрийн үнэ, төг	Нийт үнэ, төг	Хүрэх үр дүн
Сургалтын хэрэглэгдэхүүн	Мольберт	Ш	25	20.000	500 000	Зургийн хэрэгслийг хангаснаар хүүхэд бүр үлгэрээ зургаар илэрхийлэн зурах болон ярих, бичих, сонсох чадвар эзэмшинэ.
	Нийлүүр	Ш	25	1500	37.500	
	Усан будаг	Ш	25	3500	87.500	
	Паленшит	Ш	25	4000	100.000	
	Бийр	Ш	25	3500	87.500	
	Харандаа	Ш	25	600	15.000	
	Цаас	Ш	170	1500	255.000	
	Өнгөт принтер	Ш	1	400.000	400.000	<ul style="list-style-type: none"> • Хүүхэд бүрт хүртээмжтэй хэрэглэгдэхүүн, тараах материал бэлтгэх • комикс ном бүтээх • номын, аялалын, өдрийн тэмдэглэлийн загвар хуудас ашиглан хөтлөх
	Бичгийн цаас	Ш	18	10.000	180.000	
	Картреж	Ш	1	80.000	80.000	
	Ламинатор цаас	Ш	10	20.000	200.000	
	Өнгөт принтерийн хор	Ш	1	25000	25000	
	CD	ш	100	1500	150000	<ul style="list-style-type: none"> • Үлгэрийн цагаар видео хэлбэрээр үзүүлэх, видео сантай болох тулд хувилуулах
“Хөдөлгөөнт үлгэрийн сан” бэлдүүлэх	Ш	72	8400	604.500	Үлгэрийг дуугүй хөдөлгөөнт дүрстэй бэлтгэснээр хүүхдүүд үлгэрийг ярихад дөхөм болно. Үүнийг 3-5-р ангид хийлгэнэ.	
Дэлгэц	ш	13	30000	390000	Ангид дэлгэцийг хөшиг ашиглан орлуулан хийснээр багш өдөр бүр дэлгэц хайх шаардлагагүй болж үлгэрээ яриулах боломжтой болно.	
Цаасан үлгэрийн суурь	Ш	8	30000	240 000	Үлгэрийн суурийг 1-2-р ангид хийснээр хүүхдүүд цуврал зураг болон тулгуур үгийг ашиглан үлгэрээ ярих боломжтой болно.	
Зөвлөх үйлчилг	С.Янжиндулам багшаас туршлага судлах	1 удаа	3 өдөр	180000	560000	- Багш нар сэдэлжүүлэх арга зүйд суралцсанаар хичээл бүр үр дүнтэй явагдаж_ хүүхдийн

	Зургийн дугуйлан хичээллүүлэх	7хоногт 1 цаг	72	5000	360.000	сурах хүсэл эрмэлзэл нь нэмэгдэнэ. - Мэргэжлийн багшаар заалгаж зурах арга барил нь дээшилж, зурсан зургаараа дамжуулан ярих, бичих чадварт нь ахиц гаргах.
сургалт	Батламж Баннер Хөлтэй стэнд	Ш Ш Ш	18 1 2	2500 100.000 25000	45000 100.000 50000	- Хүүхдийн сурсан мэдсэн зүйлийг тайлагнаж, - Эцэг эх, сурагчдад төслийн талаар мэдээлэл өгөх зорилготой баннер хийлгэх, - Батламж хийлгэх
	Цайны зардал	1 удаа	100	1500	150000	- Эцэг эхэд сургалт явуулах
	Үлгэрч эцэг эх эх бэлтгэх сургалтын бэлтгэл	1 удаа	18	7500	135000	- Үлгэр бэлтгэн өгөх - Цайны зардал
ажиллагааны Үйл зардал	Худалдан авалт хийхээр хот руу явах унааны зардал		2	90.000	180.000	Чанартай бараа, бүтээгдэхүүн худалдан авах
	Тээвэрлэлтийн хөлс	кг	200	1000	200.000	
Бүгд		5.132.000				

Хэсэг VI Төслийн тогтвортой байдал

1. Сайн туршлага болгон хичээлийг үр өгөөжтэй явуулах арга зүйг боловсруулж цаашид хичээлийг энэ аргазүйд тулгуурлан явуулах
2. Цахим хичээлийн сантай болох
3. Жил бүр сурагчдын чадварын тайлан тавих
4. Хүүхэд хүүхдээс нь сурах арга зүйд сургах
5. Үлгэрч анги, үлгэрч хүүхэд уралдааныг жил бүр уламжлал болгон явуулах
6. Үлгэрч эцэг эхийн хүрээг нэмэгдүүлэх, урамшуулан ажиллах
7. Мэдлэг чадварыг үнэлж дүгнэх, хуудсыг хичээл бүрээр хэрэгжүүлж багш нар арга зүйгээ сайжруулж аиллахад анхаарах

Төслийн саналыг дэмжсэн гишүүдийн гарын үсэг, нэр :

СЭЭБХ-ны Зохицуулагч: Ж.Агиймаа /Гарын үсэг: *Ж.Агиймаа* /

Төслийг боловсруулсан:	Эцэг эх: <i>Нямпүрэв</i> /Ж.Нямпүрэв/	Огноо: 2018 он 12 сарын 17 өдөр
	Эцэг эх: <i>Бат-Эрдэнэ</i> /В.Бат-Эрдэнэ/	
	Эцэг эх: <i>Цэдэнбал</i> /Б.Цэдэнбал/	
	Багш: <i>Н.Цэгмэд</i> /Н.Цэгмэд/	
	Багш: <i>Э.Жавзан-Орлом</i> /Э.Жавзан-Орлом/	
	Багш: <i>О.Ичинхорлоо</i> /О.Ичинхорлоо/	
Багш: <i>Ж.Дуламжав</i> /Ж.Дуламжав/		

